

Smärre meddelanden och notiser.

Notodonta tritophus Esp.

Under en utflykt till Älvsjö, strax söder om Stockholm, den 14 juli 1935 fann jag i en aspdunge två fullvuxna larver till den ytterst sällsynta *Notodonta tritophus* Esp. Trots ivrigt och noggrannt sökande å aspbuskarna stodo ej flera larver att upptäcka. De insamlade larverna gingo redan efter två dagar i förpuppning och efter ett par veckor inlades de färdiga pupporna i puppburen.

Att det var larver till *Notodonta tritophus*, jag hade funnit, visste jag ej då och kunde aldrig heller tänka mig det, ty de voro så fjärran från den beskrivning, som fjärrlitteraturen lämnar över dessa larver.

I såväl svensk som utländsk fjärrlitteratur säges larven till *Notodonta tritophus* vara förvillande lik larven till *Notodonta ziczac* L. och endast med svårighet kunna skiljas från dennes larv, främst då genom en något mörkare färg. Larven till *Notodonta ziczac* är ju som bekant gråaktigt violett med blandningar av rosenrött och rödgult och för övrigt ganska varierande i teckningen, vilket också gäller för larven till *Notodonta tritophus*. Hur mycket larven till *Notodonta ziczac* än varierar i utseende, torde dock ännu ingen ha skådat en helt grön sådan. Om nu larven till *Notodonta tritophus* enligt facklitteraturen skall vara förvillande lik larven till *Notodonta ziczac* och till och med en aning mörkare än denna, förefaller det mig därför mycket egendomligt, att de av mig funna larverna till *Notodonta tritophus* voro helt gröna med en rödaktig rygglinje över de tre första segmenten. Häri liknade de mycket larverna till *Notodonta dromedarius* L., vilken art jag också först trodde larverna tillhörde. De skilde sig dock från denna arts larver genom färre ryggpucklar.

Den 3 augusti samma år kläcktes den ena av pupporna och jag blev verkligen glatt överraskad, när jag såg, att den som imago givit en *Notodonta tritophus*, något som jag ej väntat.

Enligt Nordströms och Wahlgrens, under utgivning varande stor-slagna och nymoderna verk, »Svenska Fjärilar», är *Notodonta tritophus* funnen i Uppland, Hälsingland, Lycksele och Lule lappmarker. Arten synes alltså ha en nordlig utbredning i vårt land. Mitt fynd av *Notodonta tritophus* å Älvsjö i Södermanland torde således vara den sydligast kända fyndorten för arten.

I »Svenska Fjärilar» angives flygtiden för *Notodonta tritophus* maj—juni. Jag anser det för sannolikt, att arten i mellersta Sverige har två generationer, en första i maj—juni och en andra ofullständig generation i augusti. Så är ju förhållandet i Tyskland, och jag håller det därför

inte för otroligt, att så även är förhållandet i vårt land, vilket jag anser kläckningen av puppan den 3 augusti vara ett bevis för. Visserligen grundar sig detta bevis endast på ett exemplar, men med hänsyn till artens stora sällsynthet, och att en ofullständig andra generation förekommer i ännu färre individer, kanske detta faktum ännu ej observerats i Sverige. Ej heller kan man här tänka sig att rumsvärmen kan ha påverkat en för tidig kläckning av puppan, ty i början av augusti är det väl knappast någon skillnad på rumstemperaturen och luften i fria naturen. I norra Sverige torde dock arten säkerligen ej ha mer än en generation.

Den andra av de båda pupporna kläcktes, efter övervintring i fria naturen och sedan puppan intagits i varmrums, den 21 mars 1936. Detta exemplar var en aning mörkare än det första.

Den svenska lokalformen av *Notodonta tritophus* är *melaena* Spul., som har mörkgråa framvingar. Huvudformen, som förekommer i Mellaneuropa, har gulgråa framvingar.

De av mig tagna exemplaren av *Notodonta tritophus* hava visats för den kände specialisten d:r Nordström, som välvilligt granskat fjärilarna och fastställt artens identitet för att utesluta ett ev. misstag från min sida och ber jag till honom få framföra mitt vördsamma tack.

Einar Johnson.

Om några lepidopterer i H. D. J. Wallengrens samling.

Kyrkoherde H. D. J. Wallengrens omfattande insektsamling inköptes för donerade medel i slutet av 1890-talet till Malmö Museum, där den alltjämt är tillgänglig. Samlingen har märkligt nog varit så gott som bortglömd av entomologerna, framför allt av lepidopterologerna, trots att åtskilliga av Wallengrens uppgifter behövt kontrolleras. Denna negligering av Wallengren, som dock var en av de ledande svenska entomologerna under 1800-talets senare hälft, synes även ha utsträckt till att omfatta ett par av hans publikationer, enär både Lampa och Aurivillius ha underlåtit att taga hänsyn till vissa av hans meddelanden.

Då jag varit i tillfälle att granska och genomgå Wallengrens samling, meddelas här ett par viktigare fynd och förklaras eller bekräftas tvivelaktiga uppgifter. En utförligare berättelse om lepidoptersamlingen kommer om möjligt att senare framläggas.

Lycæna bellargus Esp. Under namnet *L. adonis* W. V. upptager Wallengren denna art såsom skandinavisk, stödande sig på uppgifter från Dalman (Kinnekulle) och Siebke (Kristiania), (*Rhopalocera Scandinaviae*, s. 223). I samlingen finnes förutom några utländska en hane och en hona, etiketterade »Södermanland», till synes med Wallengrens handstil. De äro rätt bestämda. Beträffande denna fynduppgift, se under *Agrotis decora*.